Anul 45-lea | Prețul 3 lei | Duminică 29 August 1937 | Cenzurat | No. 35

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Premii celor mai buni gospodari

Indrumările Ministerului de Agricultură către Camerele agricole

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a dat o decizie, prin care Camerele de agricultură și serviciile agricole județene, împreună cu organele administrative din județ, vor lua imediat măsuri pentru alegerea bunilor gospodari în acest an. Operațiunea trebue terminată cel mai târziu până la 1 Octombrie a. c.

Cum se va face alegerea

Alegerea bunilor gospodari, în toată țara, se va face după următoarele puncte:

Să facă o agricultură bună, după regiunea în care se găsește. De pildă: în regiunea agricolă de cereale să fi făcut întorsul miriștelor și ogoare, să aibă un grâu curat, porumbul să fie muncit după indicațiile care li s'au dat de specialiști cu pământul curat de buruiene, etc. etc.

Să aibă vitele bine îngrijite, să facă dovadă că s'a preocupat să le asigure nutrețul necesar, adică să aibă, fie fâneață naturală, fie lucernă trifoiște sau oricare alte furaje, ca: măzăriche, sfeclă de nutreț, etc. și să facă siloz pentru murat nutrețul, îndeosebi porumbul.

Să aibă o gospodărie bună, adică: grădină cu pomi, cu zarzavat și flori.

Construcțiile, atât casa de locuit cât și toate acaretele, adică: grajdul, cotețul de paseri, cocină de porci, să fie ținute în cele mai bune condițiuni. Nu trebue să fie construcții de lux, dar trebue să fie o curățenie exemplară, un aranjament gospodăresc și să nu lipsească platforma de gunoi. Instrumentele și inventarul agricol să fie bine ținute, curat, reparat și așezat în ordine.

Gospodarul să aibă o bună reputație socială și o bună atitudine (purtare) cetățenească și creștinească. Soția sa de asemenea să fie o bună gospodină, să țină rânduială și curățenie în casă, înăuntru și pe dinafară și să dea o îngrijire aleasă copiilor. Copiii să fie toți înscriși la școală, curat îmbrăcați și disciplinați.

Gospodarul să-și ia angajamentul că va conduce gospodăria după îndrumările specialiștilor Camerei sau ai serviciului agricol. Camera la rândul ei îi va încuraja, ajuta și susține.

Nu se vor alege ca buni gospodari membrii autorităților din comună, fie numiți, fie aleși. Se vor înconjura, pe cât cu putință, cei ce fac politică militantă, pentru a nu se da loc la bănuieli de favoritism.

Premiile ce se vor da

Decizia prevede apoi procedura pentru desemnarea gospodăriilor model.

Comitetul comunal va proceda la alegerea a trei agricultori cei mai buni din comună și anume: unul din categoria micilor agricultori, care au până la cinci hectare proprietate sau care nu au pământ proprietate, ci muncesc în arendă, fie cu dijmă, fie în bani; unul din categoria celor care au 5—10 hectare proprietate; unul din categoria celor care au între 10—25 hectare proprietate.

Cei aleși vor primii distincții, ca: premii în bani, medalii, diplome și tot felul de încurajări în natură. La alegerea celor trei agricultori, comitetul comunal va avea în vedere și recomandațiile agronomilor, care au lucrat în regiune și care cunosc oamenii. Alegerea în comună va trebui făcută în cinci zile dela constituirea comitetului.

Lista celor trei buni gospodari premiați de județ va fi înaintată la Uniunea Camerelor de agricultură, care va proceda la premierea celor mai buni agricultori din țară.

*

Luăm știre și publicăm cu plăcere aceste îndemnuri date de către Ministerul Agriculturii. Am dori și așteptăm însă un lucru: să se facă o bună și nepărtinitoare alegere a bunilor gospodari.

Dacă se va lucra serios și cu dreptate, premiile și distincțiile date vor servi de fapt — ca pilde vii — pentru toți ceilalți gospodari din comună. Și așa oamenii muncitori și harnici se vor lua la întrecere, văzând că omul vrednic e prețuit în mod corect și drept.

Situația politică în țară

In numărul trecut al foii am scris despre întâlnirea dlui prim-ministru Tătărescu cu dl Milan Hodza, prim-ministru al Cehoslovaciei, care în ultimul moment s'a anunțat că va avea lor la Sighetul Marmației, de unde cei doi bărbați de stat vor face o excursie în munții Bucovinei.

Intâlnirea a avut loc Sâmbătă 21 August, conform planului stabilit. Excursia încă au făcut-o, în mai multe automobile. Dar ce au discutat și ce au pus la cale, asta puțini știu. Despre o simplă excursie în munți, nici vorbă nu poate fi. A doua zi, Duminecă, dl Hodza a plecat spre casă la manevrele cehoslovace, iar dl Tătărescu spre București.

Duminecă acum, 29 August, se întrunește la Sinaia conferința Micei Înțelegeri, care va fi prezidată de dl Victor Antonescu, ministrul de externe al României. Conferința va dura 2—3 zile, având a discuta toate problemele politice și economice, cari interesează cele trei state: Cehoslovacia, Iugoslavia și România, ai căror miniștri de externe se întrunesc la Sinaia.

In fața multelor probleme politice externe, cari frământă lumea, unele cercuri politice dela noi pun pe a doua linie schimbarea guvernului și alegerile parlamentare cari se apropie. E și acesta un punct de vedere, dar care nu poate micșora deloc importanța consolidării interne a țării, tocmai în vederea greutăților externe cari se pot ivi în viitor.

Ce schimbări vor aduce lunile Octomvrie și Noemvrie, urmează să vedem.

Pentru o bună vânzare a vinurilor

Valorificarea vinurilor preocupă toate țările producătoare de vinuri. România încă vrea să intre în șirul acestor țări. Cam târziu, dar nu se lasă, deși la noi se produce mult vin. Noi ne pomenim însă mai târziu.

In zilele trecute s'a format și la noi «Comitetul național al vinului», care a ținut apoi întâia ședință la București. Aci, dl ministru al cooperației, M. Negură, a spus între altele:

«Spre deosebire de alte țări, în care rolul acestui comitet se reduce la o întinsă propagandă în vederea sporirii consumului vinurilor naturale, la noi trebuie extins și în domeniul îmbunătățirii producțiunii ca și a organizării în mănunchiuri puternice și solidare a producătorilor».

Acest comitet va avea destul de lucru, numai să vrea să lucreze. Se cultivă prea multe vii de soiu slab, sunt prea mari taxele pe vin, nu se face destulă propagandă în alte țări pentru vinurile românești. Ministerul și comitetul vor avea destul de lucru, dacă vor pleca urechea la durerile podgorenilor.

Ce face Ungaria pentru podgoreni

După unele știri, din ultimele luni, în Ungaria se fac preparative ca în viitor comerțul de vin să se facă numai de către cooperativele „Hangya" (Furnica). In acest scop, statul ungar a zidit pivnițe noui pentru depozitarea a 200.000 hectolitri vin și must în butoaie de ciment, iar cooperativele „Hangya" au zidit pentru depozitarea de 30.000 hectolitri vin. Cooperativele vor cumpăra întreg acest stoc de vin dela podgorenii cu renume din Ungaria și dela marii negustori de vin, ca apoi să-l vândă în alte țări.

(Pentru constatarea adevărului menționăm, că cu problema pivnițelor de vinuri se ocupă și ministerul nostru al cooperației. Ii dorim succes).

Războiul chino-japonez în Extremul Orient

Pe teritoriul Chinei se dau lupte destul de mari, dar multe din ştiri sunt lipsite de claritate. Contrazicerea şi multele desminţiri se datoresc în bună parte şi faptului, că cele mai multe telegrame vin dintr'un singur oraş: Shanghai (citeşte Şangai), iar unele telegrame sunt din isvor chinez, altele din izvor japonez.

In ultimele zile s'au produs două fapte importante: blocarea coastei mării chineze între Kuantung şi Shanghai şi hotărârea Chinei de a muta capitala dela Nanking la Ciang-King. Ştirea cu mutarea capitalei e din isvor japonez.

Tot din isvor japonez se anunţă, că o armată de 400.000 chinezi se îndreaptă spre nord în direcţia Peking-Tientsin.

Presa japoneză recunoaşte curajul trupelor chineze şi impută experţilor militari greşala de a fi disprețuit spiritul ofensiv al acestei armate.

Cu toată desminţirea dată de ambasada din Londra, chinezii anunţă cu preciziuni şi cifre că aproape toate trupele japoneze debarcate în regiunea Shanghai au fost decimate (omorîte).

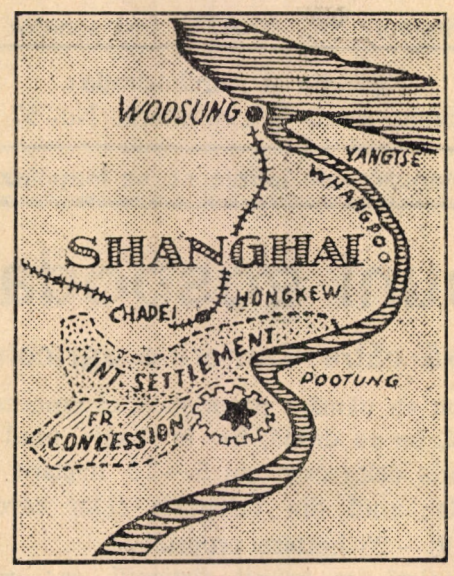
Japonezii susţin din nou ocuparea trecătoarei Nankau, ocupare ce a mai fost anunţată şi desminţită, dar recunosc că n'au cucerit oraşul Kalgan aşa cum s'a anunţat.

Lupte violente se dau la Lotien la 30 km. nord-vest de Shanghai şi la Tsinghai, la 30 km. sud-vest de Tientsin.

De o bătălie decisivă nu se poate vorbi încă şi nu se poate şti unde se va desfăşura.

Pentru moment debarcarea trupelor japoneze întâmpină mari greutăţi, dacă nu devine chiar cu neputinţă, din cauza trupelor de întărire chineze sosite pe malurile fluviului Yangtse.

Cu tot armamentul modern, de care dispun şi cu tot sprijinul flotei puternice de război, japonezii nu se pot lăsa într'o mare bătălie,

cu efectivul de trupe de care dispun pe pământul Chinei, unde furnicarul armatei chineze numără sute de mii de oameni.

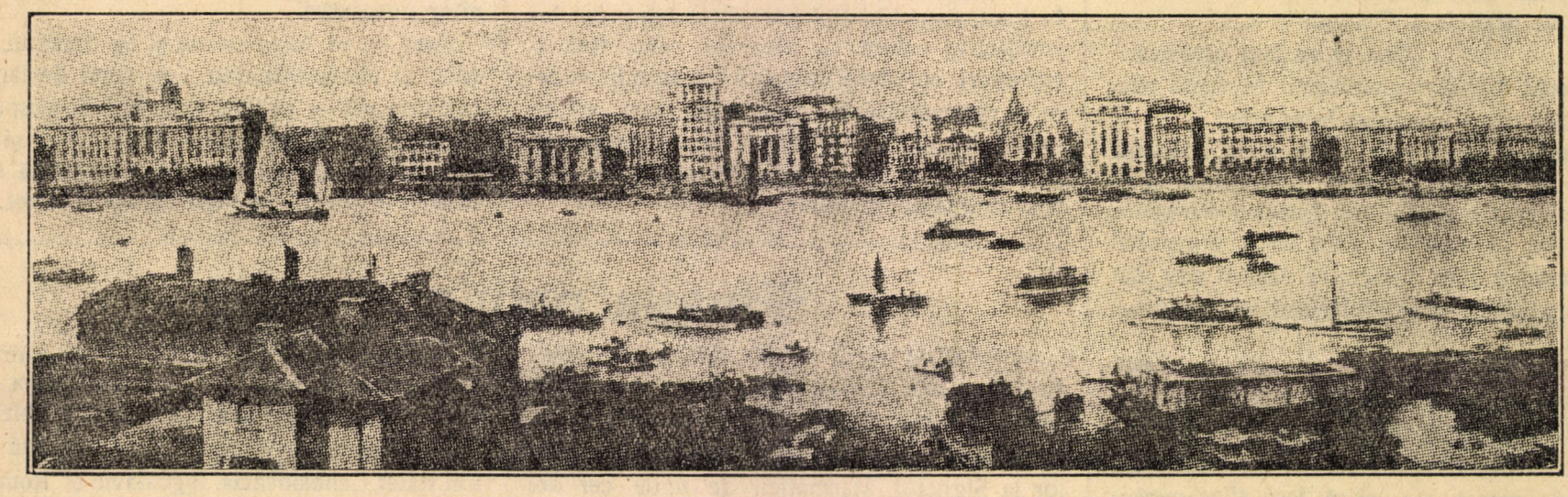
Iar dacă chinezii au început atacuri violente contra debarcării trupelor japoneze — când debarcă din vapoare şi vreau să treacă pe pământ chinezesc — aceasta însemnează, că ei s'au recules, şi-au strâns rândurile, şi vreau să lupte cu toată seriozitatea contra Japonezilor.

Din Nanking s'a anunţat pe ziua de 25 August: La cartierul general al mareşalului Ciang-Kai-Şek s'a primit o ştire telefonică, că 5000 japonezi debarcaţi la Woosung, ar fi fost masacraţi, după o violentă luptă ce s'a încins acolo.

Ministrul Japoniei la Londra a declarat însă, că după ştirile primite de el, nu corespunde adevărului ştirea cu 5000 japonezi ucişi la Woosung după debarcare.

Se poate — adaugem noi — să nu fi fost ucişi chiar 5000 de Japonezi, dar fapt este, că chinezii au început atacuri serioase contra trupelor ce debarcă pe pământ chinezesc. Şi anume îi iau repede la ochi, aci pe loc, până când nu s'au aranjat bine pe pământul lor.

După cum arată diferite împrejurări, războiul chino-japonez va fi de lungă durată. Japonezii nu mai pot bate în retragere, iar chinezii încă încep a se apăra mai serios ca în anii trecuţi. Intre timp vor primi desigur ajutoare dela Englezi şi Ruşi, iar pe Japonezi probabil să-i ajute Germanii.

Aci dăm o vedere a cartierului internaţional din Shanghai, unde sunt cele mai mari şi mai frumoase case. Harta mică de sus arată cum e aşezat teritoriul concesiunii iuternaţionale şi al celei franceze. — In partea locului unde e steaua, se află oraşul locuit de chinezi. — Prin Shanghai străbate fluviul Whangpoo, care se varsă în Jungsekiang, cel mai mare fluviu din China. — Şangaiul e aproape şi de mare, având un foarte important port, care i-a dus numele pe întreg globul pământului şi a făcut să crească populaţia oraşului peste 3 milioane.

Cauzele răsboiului chino-japonez

Cinci din cele mai bogate provincii din Nordul Chinei, cu 83 milioane locuitori, sunt ameninţate să treacă sub stăpânirea Japoniei

De trei ani, la intervale regulate, problema Chinei de Nord atrage atenţia lumii. Toată lumea ştie, că Japonia nutreşte speranţa că va reuşi să ajungă, în mod definitiv, a pune stăpânire asupra acestui întins teritoriu.

In 1934, după ocupaţia provinciei mongole Jehol, trupele japoneze au ajuns până la ziduri le uriaşe cari mărginesc China de Nord.

Guvernul din Nanking, sau, mai precis, dl Wang Ching Wei, ministrul afacerilor străine, nu îndrăsnea să se aventureze într'o rezistenţă armată, al cărui rezultat se anunţa nesigur. S'a încercat, deci, să se facă o înţelegere, care salva principiul suveranităţii Chinei asupra celor cinci provincii dela Nord. La 31 Mai 1934 armistiţiul dela Tangkon a pus capăt ostilităţilor chino-japoneze. Soldaţii japonezi s'au retras dincolo de „zidul chinezesc", dar, drept răsplată s'a creat o zonă demilitarizată (o regiune fără armată), din care s'au retras şi trupele chineze, în districtul Hopei — acolo unde, astăzi, este teatrul răsboiului chino-japonez.

Generalul Dohihara, şeful serviciului secret al armatei japoneze din Kvantung, a înţeles admirabil avantajele unei asemenea situaţii. A participat la toate întreprinderile care au dus la creaţia Statului Manciuco (Manciuria). Şi a câştigat astfel foarte repede grad după grad în armata japoneză, ceeace a mirat foarte mult pe membrii comisiunii Societăţii Naţiunilor, care au anchetat în Extremul Orient, incidentele petrecute în luna Septembrie 1931.

Incepând din 1934, activitatea generalului Dohihara s'a transportat în China de Nord, în lunile Noembrie şi Decembrie 1935 el a avut primul succes. Generalul chinez Ying Ju Keng a format un mic stat autonom în Hopei Oriental şi a refuzat să se supuie autorităţilor centrale.

Planul de cucerire

Planul cuceririi paşnice a Chinei de Nord este foarte clar. Provocând mişcări separatiste (de separare) se caută să se implânte influenţa japoneză în provinciile de Nord.

Geneneralul Yan Ju Keng a încheiat un tratat cu Japonia şi cu statul Man Chuo şi a lăsat să intre pe teritoriul său mărfuri cari îşi bat joc de graniţele chineze, şi de regimul vamal al Chinei.

Regiunea Peking-Tientsin este copleşită de contrabandele protejate în mod oficial. Nanking s'a împotrivit cu vigoare, dar întotdeauna guvernul chinez a văzut apărând în spatele statului lui fantoma marelui imperiu japonez.

Londra susţine sforţările guvernului central chinez, pentru că împrumuturile străine sunt garantate pe veniturile vămilor, venituri cari acum sunt aproape desfiinţate prin contrabandele de mărfuri japoneze.

Ca să contrabalanseze mişcarea autonomistă, guvernul din Nanking a învestit pe generalul Soung Cheh Yuan şef al consiliului politic din Hopei Chahar.

Toată activitatea diplomatică a militarilor japonezi se concentrează în jurul acestui general, care este îndemnat să se ridice împotriva autorităţii centrale. Dacă acest joc ar fi reuşit, două din cele trei provincii ar fi trecut sub controlul guvernului dela Tokio.

La un moment dat s'a putut crede, că generalul Soung ar primi un plan de colaborare propus de guvernul din Tokio şi respins de guvernul din Nanking. In luna Aprilie 1936 tratativele generalului cu Japonia au dus foarte departe. Dar situaţia s'a schimbat brusc în cursul verii trecute şi de astă-toamnă. Nanking a restabilit autoritatea la Canton şi trupele chineze au bătut pe separatiştii mongoli susţinuţi de Japonia în Suelyuan. De atunci generalul Soung a fost mai respectuos faţă de ordinele primite dela Nanking şi mai cu grije în ceeace priveşte Tokio.

(Continuare în pag. 5-a)

Sprijiniţi industria şi comerţul românesc!

Centrala Reuniunilor de Meseriaşi, Comercianţi, Industriaşi şi Muncitori Români dela Cluj, a publicat în zilele acestea un călduros apel, pe care cu plăcere îl dăm în cele următoare:

FRAŢI ROMÂNI,

Cu data de 1 Septembrie, oraşele se înviorează prin afluenţa părinţilor şi miilor de şcolari veniţi din toate părţile ţării, pentru a-şi spori cultura.

Acest surplus de populaţie românească aduce pe piaţa oraşelor sume enorme de bani, care se întrebuinţează pentru alimentaţie, îmbrăcăminte, cărţi, recvizite şi alte necesităţi.

Intrucât banii româneşti adunaţi cu sudoare, cu alergătură şi cu multe privaţiuni, formează o parte însemnată din patrimoniul neamului nostru, ne adresăm tuturora cu rugarea, să nu ne înstreineze nici o centimă din aceşti bani, activând cu aceiaş grije, precum procedează minoritarii, care nu cumpără şi nu-şi confecţionează nimic dela români. Afară de aceasta credem, că aveţi cunoştinţă, că mişcările: revizionistă, comunistă, sectară şi anarchistă sunt subvenţionate de negustorii, de meseriaşii şi de industriaşii minoritari, deci şi cu banul românesc, dacă acesta intră în buzunarul lor.

In interesul consolidării neamului şi a clasei de mijloc româneşti, — care ne lipseşte aproape cu totul, — vă rugăm să nu cumpăraţi şi să nu confecţionaţi nimic dela străini să păstraţi intact patrimoniul naţional (banul românesc) chiar dacă va trebui să daţi comerciantului sau meseriaşului român un ban în plus, pentru vr'un articol oarecare.

Organizaţia noastră, al cărei scop se identifică cu interesele superioare de stat, şi culminează în idealul: România a Românilor, *oricui stă cu plăcere la dispoziţie, indicându-vă firmele de comercianţi şi meseriaşi români şi va interveni, ca să fiţi bine şi prompt serviţi, atât ce priveşte preţul, cât şi calitatea mărfii.*

Cluj la 17 August 1937.

Dr. AUG. RAŢIU, *preşedinte.* — ŞT. PENEŞ, *secretar.*

Piaţa cerealelor

Piaţa cerealelor e liniştită. Preţurile au dat puţin înapoi. Ţările importatoare nu prea fac mari cumpărături. Această situaţie se resimte într'o măsură oarecare şi în ţară la noi, unde s'au făcut totuşi multe vânzări, dar la preţuri ceva mai scăzute.

In ultimele zile au cotat: grâul de 76 kgr. 43.000 lei vagonul, ovăzul 35.500 lei, secara în scădere la 46.750 lei, meiul 48.000 lei, orzul 34.000 lei vagonul. Germania a redus cu ceva preţul orzului, ceeace a influenţat preţul în scădere.

Se resimte însă lipsa de secară şi ovăz în Cehoslovacia, unde aceste cereale se cumpără mult de către mori şi fabricile de malţ. Acestea probabil vor face în curând cumpărături în România.

După datele adunate de Ministerul Cooperaţiei, dela 1 Iulie încoace s'au exportat din România 6500 vagoane de grâu.

Ce priveşte recolta porumbului, se susţine că s'a mai îndreptat, cu toate acestea exportul n'a fost dat liber.

„Foaia Poporului"

se trimite gratuit, un număr de probă, la toţi cari ne cer pe o simplă cartă postală. Recomandaţi această gazetă cunoscuţilor D-voastră.

INFORMAŢIUNI

M. S. REGELE CAROL, după o petrecere de 10 zile la castelul dela Eforie, lângă Constanţa, s'a înapoiat la Bucureşti în ziua de Mercuri 25 August, împreună cu marele Voevod Mihai.

O MARE DEMONSTRAŢIE AERIANĂ e plănuită pe ziua de 8 Septembrie la Satu Mare, fiind organizată de către Ministerul Aerului şi Marinei, cu concursul tuturor asociaţiilor aviatice dela noi. Dela Bucureşti vor porni câteva zeci de avioane, pentru a executa în cadrul programului meetingului, diferite sboruri.

TIMPUL PLOIOS şi răcoros din ultimele zile a făcut, că staţiunile balneare şi climaterice din ţinuturile muntoase au rămas aproape goale. Vizitatorii au plecat în mare parte. Spre pildă pe Valea Prahovei a plouat zilnic timp de peste o săptămână, astfel că s'a lăsat un frig destul de simţitor.

FURTUNI CU TRĂZNETE s'au întâmplat săptămâna aceasta în mai multe părţi ale ţării. Marţi 24 August c., preotul Ştefan Blindeanu din comuna Brătuia, judeţul Gorj, a fost trăznit în prispa casei, împreună cu un fiu al său. Ambii au murit pe loc, iar o fiică cu grave arsuri a fost dusă la spitalul din Târgu-jiu. — Pe hotarul comunei Baciu din judeţul Braşov, a fost trăznit un cioban şi 20 de oi. Fulgerul a venit din nori pe neaşteptate asupra turmei, care păştea pe un deal. Ciobanul a fost ars total, iar un picior frânt. Turma s'a împrăştiat în toate părţile.

9000 VAGOANE DE GRAU din România a fost contractat pentru vânzare în Olanda. Calitatea grâului de cel puţin 77 de kgr. la hectolitru. Livrarea până la 31 Mai 1938, dar guvernul olandez poate refuza primirea grâului nelivrat până la 31 Decembrie 1937 cum şi să mai cumpere ulterior peste 9000 vagoane.

CAFEA, CEAI ŞI CACAO va cumpăra România din coloniile olandeze şi se va plăti din preţul grâului vândut Olandei.

SĂ ISCĂLEASCĂ CITEŢ. Ministerul de Finanţe a trimis o circulară administraţiilor financiare, prin care le pune în vedere, ca chitanţele eliberate contribuabililor să fie semnate citeţ de casier, pentruca astfel să fie mai uşor controlul. — O fi ştiind el ministerul, de ce cere asta!

PREŢUL LANEI se ţine bine pe toate pieţele din lume, pe când preţul bumbacului arată semne de scădere. Bumbac se produce mai mult şi sunt rezerve, ceeace nu este cazul cu lâna, care s'a folosit toată în anii trecuţi.

O FABRICĂ DE MOTOCICLETE în Ardeal vrea să înfiinţeze un grup de ingineri englezi, la spatele cărora stă un consorţiu financiar englez. Pe lângă fabrica de motociclete se va înfiinţa şi o uzină de montat automobile cu piese aduse din Anglia. Noua fabrică se va aşeza la Cluj sau la Turda. La Cluj ar avea loc în clădirile unor fabrici de prezent închise, iar Turda o preferă pentru gazul metan din apropiere.

TERENURI MINIERE pentru exploatare sunt de prezent căutate în judeţele Satu-Mare şi Maramureş. Societatea petroliferă „Concordia" din Bucureşti a cumpărat terenuri importante în regiunea dela Baia Mare, iar societatea „Petroşani" face de mai mult timp explorări în judeţul Maramureş, aproape de Sighet.

UN MARE EXPORT DE CEREALE româneşti se anunţă pentru luna Septemvrie. De fapt preţurile nu sunt în urcare, ci chiar în scădere cu ceva pe piaţa mondială. Grâul românesc este însă totuşi căutat, fiind foarte bună recolta din anul acesta, care are o greutate excepţională până la 80 şi chiar peste 80 kgr. la hectolitru.

UN COPIL CU CAP DE LUP a născut, acum trei săptămâni, soţia dulgherului Goldstein din Iaşi, strada Nicolina 108. După două săptămâni de viaţă, copilul a murit. Intreagă partea de sus a trupului copilului avea înfăţişarea unui lup.

TIMBRE falşe, de asigurare şi de ajutoare a tuberculoşilor, au fost descoperite în zilele trecute. Fabrica de falsificat timbre funcţiona la Galaţi. Se spune, că multe din aceste timbre au fost vândute în Ardeal. — Aveţi grije ceice cumparaţi timbre pentru asigurările sociale

EXAMENELE PARTICULARE. Ministerul Educaţiei Naţionale a hotărât, ca toate examenele de corigenţă, particulare şi de diferenţă pentru cursul secundar de toate categoriile, să se ţină între 29 August şi 5 Septemvrie, urmând ca la 6 Septemvrie să înceapă examenele de admitere în clasa I şi V-a secundară

EXAMENUL DE BACALAUREAT din sesiunea de toamnă începe la 20 Septemvrie. Centrele şi comisiile se vor fixa în curând.

FIUL PREŞEDINTELUI ROOSEVELT al Statelor-Unite a sosit de câtva timp în Europa, pe care o vizitează, trecând din ţară în ţară. — Desigur, a fost dorinţa tatălui său, care vrea ca fiul să cunoască lumea din experienţă proprie, nu numai din cărţi.

UN NOU VAL DE CĂLDURĂ s'a lăsat asupra Angliei, în ziua de 25 August. Meteorologii (cunoscătorii vremii) din Anglia spun, că noul curent de căldură se va întinde în zilele acestea asupra Europei. Va fi ultima perioadă călduroasă din acest an, urmând ca din primele zile ale lunei Septemvrie să înceapă timp răcoros de toamnă.

S'A GASIT: o valiză de piele conţinând mai multe lucruri, ca lingerie, cărţi, obiecte de toaletă etc. A se adresa la chestura poliţiei Sibiu.

Mulţumită

Subsemnatul din adâncul inimei sale îndurerate aduce cele mai sincere mulţumiri tuturor rudeniilor, prietenilor şi cunoscuţilor, cari cu ocazia trecerii la cele eterne a iubitei şi neuitatei noastre Frida Iordan născută Riglay, ne-au consolat şi au depus flori pe sicriu. Mulţumeşte şi iubiţilor colegi a corului înv. cari şi-au dat concursul cu ocazia înmormântării, alinându-ne prin aceasta marea durere, pentru pierderea suferită.

Sibiu, 18 August 1937.

Nicolae Iordan
director şcol. pens.

Răi plătitori la Foaie

Acum după seceriş, când începe vânzarea diferitelor produse agricole, toţi oamenii noştri dela sate ajung la bani. De aceea, rugăm pe cei în restanţă cu plata, să-şi aducă aminte şi de prietenul care în fiecare săptămână le vine la casă cu sfaturi bune. Pe ceice nu plătesc suntem siliţi a-i pune în foaie, ca răi plătitori, dintre cari dăm acum pe următorii:

Florea Hărţău, Pilul, jud. Arad; Bucur Toma, Săcădate, jud. Sibiu; Nicolae Sârbu, Jablaniţa, jud. Severin; Ioan Radu, Ighişul nou, jud. Târn. Mare; Traian Rusu, Maieru jud. Năsăud; Simion Mănărzan, Obreja, jud. Alba; Dumitru Jugastru, Gârbova, jud. Sibiu; Constantin D. Banu, Caracal; Ioan Stoica, morar, Cârţa, jud. Făgăraş. — Alţii vor mai urma.

Cadouri ceasornice, Bijuterii, Tacâmuri, Verighete, asortiment bogat. Preţurile cele mai eftine, **Emil Höchsmann** Sibiu str. Regina Maria 41

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»
Redactor responsabil: H. N. BRATU

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU

Publicaţiune

Prin prezenta se aduce la cunoştinţă publică, că

Târgul anual de toamnă

va funcţiona în modul următor:

Marţi	7	Septemvrie	1937	târg	de	oi
Miercuri	8	„	„	„	„	„
Joi	9	„	„	„	„	„
Vineri	10	„	„	„	de	vite cornute
Sâmbătă	11	„	„	„	„	„ „
Duminică	12	„	„	„	„	cai
Luni	13	„	„	„	„	„
Miercuri	15	„	„	„	„	marfă

Sibiu, 20 August 1937.

Primăria Sibiu

Nr. 1118/1937 port. 17221

Publicaţiune de Licitaţie

Subsemnatul şef-portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 6404/1937 şi Nr. G. II. 8518/930 a Judecătoriei Mixte Sibiu în favorul reclamantului Hans Roth Sibiu, repr. prin advocatul Dr. Gh. Henning Sibiu, contra lui . . . . pentru încassarea creanţei de 1330 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

10 Septembrie 1937, ora 3½ p. m.

la faţa locului în Sibiu, Calea Guşteriţei Nr. 17, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: mobiliar şi o maşină de cusut în valoare de 4100 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de incasat, face 1330 lei capital, dobânzile cu 6% socotind din 30 Noembrie 1936, iar spesele până acum stabilite de 857 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în sensul art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu, la 12 August 1937.

şef-portărel, **Dr. Klokner**

No. 3147/1935 port. 17220

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul şef-portărel, pe lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. G. II. 15301/1935 a Judecătoriei Mixte Sibiu, în favorul reclamantului Iosif Dobay, Sibiu, repr. prin advocatul Dr. Gh. Henning Sibiu, contra . . . . pentru încassarea creanţei de 8450 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

9 Septembrie 1937, ora 5 p. m.

la faţa locului în Sibiu, str. Sanţului Nr. 9, unde se vor vinde prin licitaţie publică judiciară: mobiliar de casă şi o maşină de cusut în valoare de 13300 Lei In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea care e de incassat, face 8450 lei capital, dobânzile cu 6% socotind din 7 Aprilie 1934, iar spesele până acum stabilite de 1217 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI: 1908 § 20.

Sibiu la 11 August 1937.

şef-portărel, **Dr. Klokner**

De vânzare

o **mosie**, în judeţul Sibiu, de 250 jugăre cadastrale cu edificiile corespunzătoare. Infirmaţiuni la advocatul Dr. **Kovács Endre**, Aiud, jud, Alba. 17225

Nr. 1340/1935 port. 17223

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul şef-portărel pe lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 11528/1936, şi Nr. G. II. 10048/1937, a judecătoriei Mixte Sibiu, în favorul reclamantului Alexandru Suciu reprez. prin advocatul Dr. Ioan Dordea Sibiu contra lui . . . . . pentru încassarea creanţei de 1650 Lei şi accesorii se fixează termen de licitaţie pe

16 Septembrie 1937, ora 3¼ p. m.

la faţa locului în Sibiu, str. Poschen Nr. 28, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 bufet, 1 ceas şi o maşină de cusut, în valoare de 4100 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 1650 lei capital, dobânzile cu 5 ½% socotind din 1 Maiu 1936, iar spesele până acum stabilite de 1088 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI, 1908 § 20.

Sibiu, la 18 August 1937.

şef-portărel, **Dr. Klokner**

Nr. 1142/1937 port. 17222

Publicatiune de licitaţie

Subsemnatul şef-portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 15220/1937 şi Nr. G. II. 8758/1937 a Judecătoriei Mixte Sibiu, în favorul reclamantului Dr. Ioan Dordea advocat în Sibiu contra lui . . . . . pentru încassarea creanţei de 2527 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

17 Septembrie 1937, ora 5½ p. m.

la faţa locului în Sadu Nr. 120, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 viţea, 20 trunchiuri de fag şi 2 boi în valoare de 8000 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încassat, face 2527 Lei capital, iar dobânzile, cu 5 ½% socotind din 19 Decembrie 1934, iar spesele până acum stabilite de 2193 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi favorul acestora în senzul art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu, la 19 August 1937.

şef-portărel, **Dr. Klokner**

Purificator

aparat privilegiat, cu capacitate mare, uşor montabil pe ori care treerătoare. Cereţi ofertă dela **Desider Friedrich, Timişoara IV,** Str. Pop de Băseşti 14 17,126

De vânzare

17218

In apropiere de Făgăraş, 25 jugăre de pământ de prima clasă şi o casă cu 3 camere, bucătărie grădină cu două fronturi, foarte eftin. Intr'alt oraş o fabrică de săpun instalată modern cu mare clientelă foarte convenabil. In Sibiu pe terenul Rosenfeld o vilă cu două apartamente parchetate cu tot confortul, ocazional pe terenul Rosenfeld, vilă cu 5 camere, buc. antreu, baie grădină mare cu pomi fructiferi. Case care aduc venit lunar 10—15.000 lei lunar.

Agentura I. SCHIKLER

str. Târgului No. 5 SIBIU, colţ str. Elisabeta

Judecătoria rurală Ocna-Sibiului

Nr. G. 453/1937/3. 17209
Nr. 75/1937 licit.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul Carol M. Szöts, portărel pe lângă judecătoria rurală Ocna-Sibiului, prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. G. 453 1937/3 a judecătoriei rurale Ocna-Sibiului în cauza de execuţie a urmăritorului Dr. Ion Dordea adv. Sibiu, contra urmăriţilor min. Maria Ursu şi Gligor Chirilă pentru încasarea creanţei de 5987 Lei şi accesorii, se fixeaza termen de licitaţie pe

23 Septembrie 1937, orele 17

la faţa locului în comuna Păuca, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 scroafă în valoare de 1000 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încassat, face 5987 Lei capital, interese de 3% socotite dela 7 Aprilie 1934 şi 2417 Lei cheltueli stabilite.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 § 20.

Ocna-Sibiului, la 20 Iulie 1937.

Portărel delegat,

Grefier, **Carol M. Szöts**

Judecătoria rurală Ocna-Sibiului

Nr, G. 1354/1935/2 17208
Nr. 53/1937 licit.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul Carol M. Szöts, portărel pe lângă judecătoria rurală Ocna-Sibiului prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. G. 1354/1935/2 a judecătoriei rurale Ocna-Sibiului, în cauza de execuţie a urmăritorului Gustav Klein Sibiu, repr. prin adv. Dr. Ion Dordea contra urmăritului Ioan Mitrea din Păuca, pentru încassarea creanţei de 1200 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

20 Septembrie 1937, orele 17

la faţa locului în comuna Păuca, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 scroafă bălţată în valoare de 2000 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încassat, face 1200 Lei capital, interese de 7% dela 1 Ian. 1935, şi 836 Lei cheltueli stabilite.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 § 20.

Ocna-Sibiului, la 20 Iulie 1937.

portărel delegat,

Grefier, **Carol M. Szöts**

Judecătoria rurală Ocna-Sibiului

No. G. 1353/1935/2 17211
No. 55/1937 licit.

Publicaţiune de Licitaţie

Subsemnatul Carol M. Szöts, portărel pe lângă judecătoria rurală Ocna-Sibiului prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 1353/1935/2 a judecătoriei rurale Ocna-Sibiului în cauza de execuţie a urmăritorului Gustav Klein dom. în Sibiu repr. prin adv. Dr. Ion Dordea adv. din Sibiu contra urmăritului Ioan Gligor dom. în Păuca, pentru încassarea creanţei de 820 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

23 Septembrie 1937, orele 15

la faţa locului în comuna Păuca, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 1 vacă roşie şi uu car de fân în valoare de 3300 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat, face 820 Lei capital, interese de 13% dela 16 Dec. 1930 şi 906,50 Lei cheltueli stabilite.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 § 20.

Ocna-Sibiului, la 20 Iulie 1937.

portărel delegat,

Grefier, **Carol M. Szöts**

Judecătoria rurală Ocna-Sibiului

No. G. 679/1936/4. 17226
No. 28/1937 licit.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul Carol M. Szötz, portărel pe lângă judecătoria rurală Ocna-Sibiului, prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 679-1936/4 a judecătoriei rurale Ocna-Sibiului în cauza de execuţie a urmăritorului Dr. Herman Keintzel adv. Sibiu contra urmăritei , . . . pentru încassarea creanţei de 1724 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe ziua de

31 August 1937, orele 17

la faţa locului în comuna Ruşi, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judecătorească: 1 car, 1 coteţ, 1 maşină de cusut, 1 oglindă, 1 dulap, 2 dulapuri, 1 divan, 1 bufet, 1 orologiu, în valoare de 5900 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 1724 Lei capital, interese legale socotite dela 10 Decembrie 1934 şi 1129 cheltueli stabilite.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 §. 20.

Ocna-Sibiului, la 20 Iulie 1937.

Grefier, **Carol M. Szöts**

Judecătoria rurală Ocna-Sibiului

No. G. 265/1937/2 17224
No. 77/1937 licit.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul Carol M. Szöts, portărel pe lângă judecătoria rurală Ocna-Sibiului, prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 265-1937/3 a judecătoriei rurale Ocna-Sibiului în cauza de execuţie a urmăritorului Dr. Ion Dordea adv. din Sibiu contra urmăritului . . . . pentru încassarea creanţei de Lei 4700 Lei şi acc., se fixează termen de licitaţie pe

17 Septembrie 1937, orele 15

la faţa locului în comuna Rusciori No. 108, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 3 bivoli, 2 cai, 2 hamuri, 2 viţele de bivole, 2 purcei, 1 coteţ pentru porci, 1 şură acoperită cu paie în valoare de 12500 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 4700 Lei capital, interese de 5 ½% socotite dela 17 August 1934 şi Lei 2414 cheltueli stabilite

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 § 20.

Ocna-Sibiului, la 14 August 1937.

Grefier, **Carol M. Szöts**

17196

Primăria Comunei Şeica-Mare (Târnava-Mare)

Vinde lemne de foc

prin licitaţia publică, ce se va ţine în **ziua de 9 Septembrie 1937, ora 16** (4 p. m.) — şi anume: cantitatea de 211 stângeni esenţa carpen-stejar cu preţul de strigare Lei 450 pro stângen de 4 mc. loco pădure, situată la 2½ Km. de gara C. F. R.

Condiţiile detailate se trimit la cerere şi se pot vedea în orele de serviciu la **Primăria Comunală**

Nr. 686/1937 din 7 August 1937

Băile Buziaş (Nauheimul Românesc)

Cu renumitele lor surse foarte bogate în acid carbonic radioactive şi feruginoase, cu efecte mari în

BOLI DE INIMĂ aortite, arteriosclerose, hipertensiuni, boli nervoase.

BOLI DE FEMEI, anemii etc.

Hoteluri şi pensiuni de primul rang. Confort modern. Preţuri moderate. Bucătărie şi Dietică specială. Bazin modern de înot. Reducere pe liniile CFR. Muzica militară permanentă. Cură de băi pe preţ global prin birourile de voiaj „Europa".

Saison dela 15 Mai până la 1 Octombrie

Prospecte la cerere: Muschong Băile Minerale Buziaş S. A.

Direcţiunea Băilor, Buziaş (Banat).

Una batoză

în bună stare Umrat & Co. 800 cu motor de benzină Osser & Bauer **de vânzare** Adressa la ziar. 17170

Se caută

CONDUCTOR TEHNIC

sau

BUN DESENATOR

Român, tânăr. Plătit bine.

17205 A se adresa la ziar.

Căutăm

un domn de încredere, care pentru sediul său şi împrejurimi întemeiază imediat un post independent pentru furnizarea produselor. Fără prăvălie. Indiferent ocupaţia şi locuinţa. Venit durabil lunar Lei 12.000. — Oferte sub „94" la **Hoffmann,** Box 19, Pörtschach-See (Austria) 17192

Cetiţi publicaţiile din

„Foaia Poporului"

Căutăm

pentru depozitul nostru de bere în Petroşeni un comerciant vrednic, independent, cu capital pentru comerţul cu bere, vin şi cereale.

Thomas Binder & Fii

SIBIU

Cauzele războiului chino-japonez

(Urmare din pag. 2)

Ce urmăreşte Japonia

Militarii japonezi au expus foarte dese ori motivele strategice cari impun stăpânirea celor cinci provincii din Nordul Chinei, provincii cari au 83 milioane locuitori. In primul loc Japonezii vor să-şi asigure o bază de teritoriu mergând dela Est la Vest între China şi Rusia. Acest coridor ar servi în acelaş timp de front strategic contra oricărei agresiuni (atacare) ruse în direcţia aripii stângi japoneze şi de barieră politică între China şi o Mongolie aliată cu Rusia.

Pe de altă parte industriaşii japonezi ar găsi pe acest teritoriu lâna care este baza industriei celei mai înfloritoare, tributară până astăzi imperiului britanic şi Americii. Japonia ar dori să pună stăpânire şi pe importante zăcăminte de cărbune din acea regiune. Acestea sunt interesele care constituesc mărul discordiei chino-Japoneze.

Incidentul dela 7 Iulie 1937

Dela începutul anului 1937 numărul soldaţilor japonezi din China de Nord s'a împătrit, pentrucă Tokio a decis să întărească garnizoanele din Peking şi din Tsientsin, pe care le întreţine în virtutea protocolului semnat de marile puteri după revolta boxerilor din 1900.

In luna Iunie 1937 nervozitatea a sporit în cele cinci provincii chineze, când s'a aflat că a izbucnit turburări în districtul Jehol, supus de mai mulţi ani Japoniei. Sentimentele patriotice au fost exaltate la ştirea că Japonezii instalează posturi la toate nodurile importante de comunicaţie de tren.

Situaţia a devenit aşa de încordată, că la un moment dat s'a crezut că focurile de armă vor izbucni fără comandă. In noaptea de 7 Iulie incidentul de neînconjurat s'a produs. Aranjarea acestui incident local nu a ajuns, ca să potolească conflictul chino-japonez, conflict pe care numai o înţelegere generală asupra tuturor problemelor Chinei de Nord ar putea să-l înlăture cu desăvârşire.

De mai multe-ori intervenţia Guvernului Britanic a suspendat ameniţările unui război Chino-Japonez. De data aceasta însă guvernul englez dă sfaturi de moderaţiune celor două părţi. Când cercurile moderate de la Tokio vor impune punctul lor de vedere birourilor animate din Kwantung, protagonistul expansiv Nipon pe continentul Asiei, opera de potolire va fi uşoară. Guvernul chinez din Nanking n'a căutat războiul, dar nu poate nici să se lipsească de stăpânirea asupra celor mai bogate provincii chineze. *Acesta este sensul dramei, care se joacă în Extremul Orient.*

Ce se petrece în alte ţări

SPANIA. Oraşul Santander, situat aproape de graniţa franceză, a fost în cursul săptămânii ocupat de armata generalului Franco. Se mai spune că, cu acest prilej mulţi soldaţi din gărzile guvernamentale au trecut de partea armatei naţionaliste a generalului Franco, care a făcut un nou pas înainte.

ITALIA. In săptămâna trecută s'au sfârşit marile manevre italiene. Cu încheierea lor, ca de obiceiu, ducele Musolini a ţinut o importantă vorbire, făcând declaraţii politice asupra prezentului şi viitorului. Din cele spuse de Duce reiese o tot mai strânsă apropiere între Italia şi Germania. In ultimele zile se vorbeşte şi de o vizită a ducelui Musolini în Germania, în cursul lunei Septemvrie.

RUSIA şi JAPONIA. Situaţia politică între aceste două ţări nu este dintre cele mai bune, ceeace foarte uşor poate duce la noi complicaţii în Extremul Orient. Rusia ajută China pe sub mână, ceeace nu-i place Japoniei. Cu data de 25 August se anunţă din Shanghai: La consulatul rusesc de aci autorităţile japoneze au făcut o descindere pe neaşteptate. S'au ridicat documente de mare importanţă. De asemeni, pe acoperişul casei consulatului rusesc s'a descoperit un post de semnalizare, care îndrepta tirul artileriei chineze. Consulul rusesc a raportat la Moscova asupra perchiziţiei japoneze la consulat. Se spune, că Sovietele vor cere satistacţie Japoniei, iar dacă aceasta nu va scuza cumva cele făptuite, Sovietele (Rusia) vor recurge la represalii.

GERMANIA şi CHINA. Mai înainte, ofiţeri germani plecase în China să organizeze armata de acolo. Intre timp, sub guvernul cancelarului Hitler, s'a încheiat alianţa între Germania şi Japonia. Ca urmare a acestei alianţe, Rusia a început a se apropia de China, iar aceasta din urmă se pare a primii ajutorul Rusiei. Cum se vor desvolta lucrurile în viitor? se întreabă mulţi. Germania nu va putea fi şi cu Japonia şi cu China. Industria germană are însă mari interese în China, de unde îşi aduce multe materii prime şi vinde alte mărfuri gata. Acum era vorba. ca Germania să construiască în China câteva linii ferate. Răsboiul chino-japonez produce însă nesiguranţă, iar Rusia dându-se bine cu China, va căuta să înlăture pe Germani din jurul guvernului central chinez. Când aşa ajung de se ciocnesc interesele materiale între ţări, de obiceiu urmează răsboiul, ca acum între Japonia şi China, iar mai târziu foarte probabil între Germania şi Rusia.

Ce spirit domneşte în Ungaria

Şi acum are dreptul de vot ce era înainte de răsboiu

Ungaria face pregătiri în vederea noului drept de vot, ce vrea să-l introducă. Discuţiile din jurul proectului de lege arată, că trecerea de la stadiul vechiu la starea nouă nu va fi chiar aşa de uşoară.

Din cauza desfăşurării situaţiei politice, guvernul maghiar a fost nevoit să făgăduiască populaţiei o reformă electorală. Făgăduelile acestea au fost făcute încă din vremea contelui Ştefan Bethlen. Ceva mai târziu au fost repetate de contele Karoly, apoi de Iulius Gömbös şi în cele din urmă de actualul prim ministru Daranyi.

Opoziţia maghiară luptă de mai bine de 15 ani contra votului pe faţă. Votul secret a fost dat — acum câţiva ani — numai cetăţenilor din oraşele mari. In provincie alegerile aveau loc sub ochii jandarmilor. Se vota fie candidatul guvernului fie alt candidat prin aclamaţii publice în prezenţa autorităţilor locale.

Despre curăţenia alegerilor şi despre o adevărată manifestare a voinţei populare nici nu putea fi vorba. De aceea, cererea opoziţiei maghiare a fost votul secret în alegerile parlamentare. Dezideratul acesta a fost de atâtea ori repetat, încât azi se răzbună în adevăr. Cercurile guvernamentale au început ele însişi să considere acest lucru ca ceva de neînconjurat.

Situaţia de azi e de aşa natură încât guvernul singur declară, că a sosit timpul reformei. Cu toate acestea însă. tărăgănează să treacă la fapte. Pentru o adevărată reformă a sistemului electoral din Ungaria nu prea are nimeni gust, dintre conducătorii de azi ai ţării.

Planul guvernului

Guvernul maghiar prezintă partidelor politice şi opinei publice următorul proect:

Din 245 de deputaţi maghiari vor fi aleşi numai 100. Aceştia vor fi aleşi în adevăr de către toţi alegătorii. Spre acest scop statul va fi împărţit în 100 circumscripţii electorale, în care votul va fi individual (pe persoană). Candidaţii vor solicita (cere) personal mandatele lor.

Mai departe, ţara va fi împărţită apoi în 20 de comitate. In fiecare din acestea vor fi aleşi 4 deputaţi, deci, în total 80 deputaţi pentru Cameră. Alegerile acestea nu vor avea caracter obştesc.

Dreptul de vot va fi acordat după cens impozit şi ştiinţă de carte. Massele largi ale poporului vor fi excluse de la această votare. In cele din urmă mai are loc a treia votare pe regiuni, unde se votează listele depuse de partidele politice. Prin acestea din urmă urmează să se mai aleagă încă 65 deputaţi. In ceea ce priveşte alegerea aceasta din urmă nu se spune nimic despre cei care au dreptul să voteze. Votul e acordat tuturor în mod obştesc sau numai la o parte dintre dânşii. Ministerul de interne se ocupă în prezent cu stabilirea situaţiei şi structurii sociale a alegătorilor din diferite comitate. Se vede cât de colo că guvernul intenţionează să delăture dela dreptul de vot anumite elemente incomode.

In practică acest sistem înseamnă lucrul următor: 80 deputaţi, care reprezintă o treime din totalul mandatelor, sunt aleşi de oamenii de „încredere". Dacă se va repeta acest fapt şi cu cei 65 deputaţi, asta înseamnă că guvernul respectiv deţine majoritatea în parlament: 145 mandate, ceea ce e mai mult decât 121 jumătatea mandatelor. In proectul guvernului nu e admisă nici proporţionalitatea. In felul acesta guvernul maghiar vrea să modernizeze ceva, încă să nu renunţe la nimic. *Ceps.*

Educaţia militară la şcolile din Cehoslovacia

Pregătirile pentru introducerea educaţiei militare în şcolile din Cehoslovacia s'au terminat. Ministerele respective lucrează acum la regulamentele necesare. După legea aceasta educaţia se va face fie în şcoli, fie în diferite organizaţii şi asociaţii. Pe lângă acestea vor mai lua fiinţă o serie de centre, unde se va face educaţia militară a tinerilor care, având vârsta de 14 ani, au părăsit şcoala. Participarea la aceste centre e obligatorie.

Cu toate că până la 1 Septemvrie 1937 nu vor fi puse la punct toate chestiunile în legătură cu trecerea în faptă a legii, e vorba ca de la această dată să se înceapă educaţia de care amintim aci. De la 1 Sept., va începe în şcoli, iar ceva mai târziu vor lua fiinţă şi centrele militare. In şcolile secundare şi naţionale lucrul acesta va fi încredinţat profesorilor, care au absolvit deja cursurile informative de la finele anului şcolar trecut.

Astfel de cursuri au fost organizate: trei pentru profesori şi şase pentru învăţători. Din fiecare judeţ au participat la cursuri doi-trei profesori sau învăţători.

Pe de altă parte, o comisiune specială lucrează la un manual special, de care se vor conduce instructorii. La şcoli educaţia militară se va face în timpul orelor de educaţie fizică.

Ceps.

Plătiţi-vă abonamentul!

E chestie de onoare plata unei gazete pe care o primeşti regulat.

De ce importăm lână?

Statistica animalelor arată că avem în ţară aproape 12 milioane de oi, cari produc anual o cantitate de peste 20 milioane de kgr. de lână. In ce priveşte numărul oilor, stăm aşa de bine, că în Europa numai 2 ţări au mai multe oi ca noi, anume Spania şi Anglia. Şi totuşi noi importăm în fiecare an cantităţi foarte mari de lână, de fire de lână şi de ţesături.

Ministerul Agriculturii şi Domeniilor a făcut o cercetare printre întreprinderile industriale, care aduc lână din ţări străine, ca să afle care sunt pricinile, pentru care importăm lână din alte ţări.

Iată ce s'a aflat: cei mai mulţi fabricanţi au spus că lâna cumpărată la noi în ţară e aspră, nu este la fel, murdară, vopsită cu catran sau ulei şi de multe ori stricată.

Ori pentru fabricarea de stofe preţioase, fabricile au nevoie de o lână fină, toată să fie la fel, curată, fără corpuri străine (pae, scăieţi) şi care nu şi-a perdut elasticitatea din cauza unei păstrări neîngrijite.

Avem în ţară următoarele rase de oi: Ţurcană, ţigaie, merinos, caracul. Celelalte rase ce mai există în ţară, sunt în număr aşa de mic, că nu merită să fie luate în seamă.

Dar avem un număr foarte mare de corcituri eşite din încrucişarea raselor mai sus arătate şi anume avem oi stogoşe, rezultate din încrucişarea oilor ţurcane cu ţigăi, apoi avem oi spance, adică o corcitură de merinos cu ţigăi şi în fine avem multe ţurcane caraculizate.

Din toate aceste oi, numai rasele de ţigaie şi merinos, precum şi corciturile lor, adică oile spance, dau lână fină. Ori acele oi nu produc decât următoarele cantităţi de lână:

oile ţigăi produc cam 6.000.000 kgr.
„ merinos „ „ 360.000 „
„ spance „ „ 420.000 „
toate acestea la un loc produc . . . . 6.780.000 kgr. lână fină

Celelalte oi produc lână grasă, adică:

oile ţurcane produc cam . . 12.000.000 kgr.
„ caracul „ „ . . 940.000 „
„ stogoşe „ „ . . 600.000 „
„ carnabat (ţigae neagră) . 200.000 „
în total . 13.740.000 kgr.

Deci, din toată cantitatea de lână produsă în ţară, numai a treia parte e lână fină, iar două treimi reprezintă o marfă, care nu are o valoare comercială, ci se întrebuinţează numai pentru scopuri casnice.

Nu trebuie să credem că toată lâna fină este vândută pentru a fi industrializată. In comerţ nu se găseşte decât a zecea parte din lâna produsă în ţară, restul rămâne în casele crescătorilor. Nu din pricină că crescătorii ar avea neapărată nevoie de o cantitate aşa de mare de lână, ci din cauză că ei nu găsesc cumpărători pentru această marfă de proastă calitate.

Prima măsură care ar fi folositoare, ar fi deci, să înmulţim oile ţigăi, merinos şi spance, micşorând numărul oilor ţurcane şi desfiinţând treptat creşterea oilor stogoşe, încrucişându-le mereu cu berbeci merinos. Astfel am ajunge să avem mai multă lână fină.

In legea de creştere stă scris în articolul 3, că: „Acela care posedă armăsari, tauri, *berbeci* şi vieri de prăsilă, şi vrea să-i întrebuinţeze pentru monta altor animale decât ale sale, este obligat a-i declara la primăria comunei respective pentru a fi examinaţi de o comisiune de expertiză".

Se ştie că aproape în toate turmele sunt oile mai multor crescători, deci legea ar trebui să le fie aplicată, totuşi prea puţini berbeci din aceste turme au fost examinaţi de comisiunile de expertiză.

Din această pricină într'o singură turmă se găsesc toate felurile de lână, adică fire groase, subţiri, fire scurte şi lungi, ş. a. m. d.

Se aduce învinuirea că lâna noastră e murdară. Acele oi, care umblă mereu la păşune, nu pe drumuri cu praf sau noroi, au lână curată. Dacă însă oile n'au păşuni întinse, dacă ele umblă mai mult pe drumuri prăfuite sau pline de noroi, în loc să umble pe iarbă, atunci — mai ales pe părţile de jos ale corpului —, vor avea lână murdară. Astfel de oi ar trebui să fie scăldate înainte de tunsoare. Este adevărat că la scăldare merge nu numai murdăria ci şi o parte din usucul lânei, deci ea e mai uşoară la cântar; în schimb însă ea va fi curată, se va putea păstra mai uşor, fără să se strice din cuuza putrezirei şi prin urmare fabricanţii o vor plăti mai bine.

Dar lâna se murdăreşte mai rău în timpul iernei, când mulţi crescători îşi ţin oile în grajdul murdar al vitelor mari, fără aşternut uscat şi curat. Aci lâna se murdăreşte cu bălegar şi urină, care-i dă o culoare gălbuie şi care îi strică şi calitatea.

Lâna imdibată cu urină şi murdărită de bălegar îşi pierde nu numai coloarea albă, ci şi elasticitatea. Astfel de fire se rup uşor. Această coloare gălbuie intră în firul de lână şi nu mai poate fi îndepărtată prin nicio spălare.

Murdării mai mari, dar tot aşa de păgubitoare, sunt părţile vegetale. aflate în lâna oilor rău îngrijite, astfel de multe ori lâna e plină de pleavă pae, scăeţi, şi altele. Aceste murdării nu pot fi scoase din lână decât cu multă greutate.

Aproape toţi fabricanţii se plâng că lâna de la noi e vopsită cu catran sau ulei. Iată cum stă această chestiune:

Intr'o turmă se găsesc vre-o 200 oi sau mai multe. Un crescător are de obiceiu 5 — 20 oi, deci oile unei turme aparţin la 10—40 de crescători. La Sft. Gheorghe, când oile se adună în turmă, proprietarii le fac semne, ca toamna să-şi recunoască oile. Astfel de semne sunt crestături în urechi sau vopsele. Crescăturile sunt semne foarte bune, în schimb vopselele strică lâna.

Se întâmplă ca şi oile crestate să fie vopsite cu catran sau ulei, dacă în cursul anului la vânzare, la altoire sau la alte ocaziuni li se aplică un semn de recunoaştere. Dacă vopseaua e de catran sau ulei, lâna astfel vopsită nu mai poate fi spălată, decât prin mijloace chimice, care distrug nu numai vopseaua ci şi lâna. Ori, să-şi închipuie oricine ce fel de stofă ar fi aceea, în care unele fire ar fi vopsite cu catran?

Există vopsele speciale pentru semnarea oilor. Acele vopsele nu se spală în apă rece, prin urmare ploile nu sunt în stare să spele semnele făcute cu ele. In schimb ele se spală cu apă caldă, deci fabricanţii au putinţa să le spele fără întrebuinţarea materialelor chimice.

Se mai spune că lânurile noastre de multe ori sunt stricate. Iată de ce se strică lâna de multe ori: Dacă la tunsoare oile sunt gonite şi înghesuite într'un ţarc mic, ele năduşesc. Lâna astfel tunsă e umedă.

Dacă lâna, umedă din orice cauză, este împachetată numai de cât după tunsoare, fără să fie svântată mai înainte, ea începe să dospească. Prin dospire lâna pierde elasticitatea, rezistenţa (tăria) şi capătă o culoare gălbuie. Această lână nu mai poate fi întrebuinţată la fabricarea unor ştofe fine.

Văzând greşelile ce se fac la producţiunea, la recoltarea şi la păstrarea lânei, vom putea lua măsuri pentru înlăturarea lor, dacă cei interesaţi în primul rând, adică oierii, vor avea înţelegerea şi bunăvoinţa necesară.

Măsurile cele mai de seamă care ar trebui să fie luate, ar fi înlocuirea berbecilor proşti cu berbeci buni, trecuţi prin ciurul comisiunilor de expertiză.

Dacă se vor întrebuinţa mai mulţi ani în şir astfel de berbeci, *mereu de acelaş soiu*, atunci peste un timp nu prea îndelungat, toate oile dintr'o turmă vor fi la fel la înfăţişare, ele vor avea toate o singură calitate de lână. Cu alte cuvinte, aci fabricanţii de ştofă vor găsi o lână fină şi de acelaş tel.

Această măsură le-ar folosi oierilor şi din alt punct de vedere şi anume:

1. Oile stogoşe dau în medie 1,7 kg. de lână pe an, pe când oile spance dau 2,5, iar oile merinos 3 — 5 kg.

2. Astăzi lâna stogoasă se vinde cu preţul minimal de 52 lei kg-ul, lâna spancă cu 80 lei, iar cea de merinos 86 lei, prin urmare lâna tunsă de la o oaie aduce oierului în primul caz un venit de 88 lei, în al doilea caz 200 lei, iar în cazul al treilea 264—440 lei. Se vede deci, că înlocuind berbecii proşti cu berbeci de soiu, venitul obţinut prin creşterea oilor sporeşte foarte mult, adică fiecare oae ar putea să aducă oierul i numai prin lână un venit de 264 — 440 lei în loc de 88 lei. Rămâne afară de aceasta încă şi costul brânzei şi al mielului.

A doua măsură ar fi să curăţim păşunile de scăieţi, să ocolim cât se poate drumurile murdare iar în timpul iernei să le dăm oilor un adăpost uscat curat şi să nu stricăm lâna cu tot dinadinsul, vopsind-o cu catran sau ulei.

Şi acum trebuie să mai vorbim despre măsura a treia ce trebuie luată la tunsoare:

Oile aduse la tunsoare să nu fie plouate, nici năduşite. Inainte de tunsoare le curăţim de pae, de scăeţi sau de alte corpuri străine, pe care nu le aruncăm, ci le adunăm în coşuri sau lăzi, ca ele să nu se agaţe de alte oi.

Lâna tunsă într'o bucată se aşează pe o masă sau pe o uşe pusă pe lăzi, şi o potrivim astfel:

Ciupim din ea lâna lipită în cocoloaşe cu noroi sau băligar. O adunăm într'un coş. Apoi alegem lâna tunsă de pe picioare şi de pe burtă. O punem în alt coş. Scoatem apoi lâna dela cap, gât şi coadă, o punem în alt coş. Ceeace rămâne e lâna cea bună. Din aceasta facem un sul neîndesat, cu partea tunsă în afară.

Sulurile aceste le aşezăm într'un loc uscat bine aerisit şi nu le punem în saci decât după ce ne-am convins că ele au pierdut căldura corpului, adică după ce s'au svântat.

Altfel, dacă lâna este pusă în saci îndată după tunsoare, când e încă năduşita, sau umedă şi caldă, ea dospeşte, se îngălbeneşte şi se strică.

Cocoloaşele de lână murdară trebuiesc spălate, uscate şi apoi puse în saci. Lâna de pe burtă şi picioare se pune în alţi saci: Şi lâna de pe cap, gât şi coadă se pune în alţi saci.

Pe fiecare sac vom agăţa un carton pe care se scrie ce fel de lână conţine sacul respectiv.

Apoi se înţelege că se tund deosebit: oile, berbecii, batalii, mieii etc., scriind pe fiecare sac ce fel de lână am pus în el.

Sacii cu lână vor fi păstraţi într'un loc uscaţ şi bine aerisit ca lâna să nu se strice.

Acum când cei mai mulţi oieri împachetează toate felurile de lână la un loc, fabricanţii, ca să nu fie păgubiţi, plătesc toată cantitatea de lână cu preţul acelei lâni, care din tot amestecul e cea mai eftină. Aşa că cei care cred că amestecând în lână şi cocoloaşe şi alte murdării, câştigă la greutate, se înşeală amarnic, deoarece, ce au câştigat la greutate, au pierdut dublu la preţ.

Dacă toţi oierii din ţară vor face aşa cum am arătat aci, atunci fabricile din ţară nu vor mai avea nevoie să importe lâna din alte ţări.

Dr. M. Vaida
Medic Veterinar